

Eerste kwartaal 2011 melkvee: melkprijs en saldo boven langjarig gemiddelde

Jakob Jager en Jan Bolhuis

De gestegen melkprijs in het eerste kwartaal 2011 kan de hogere voerkosten ruim compenseren. Hierdoor ligt het saldo van de melkveebedrijven in het eerste kwartaal hoger dan in dezelfde periode van 2010.

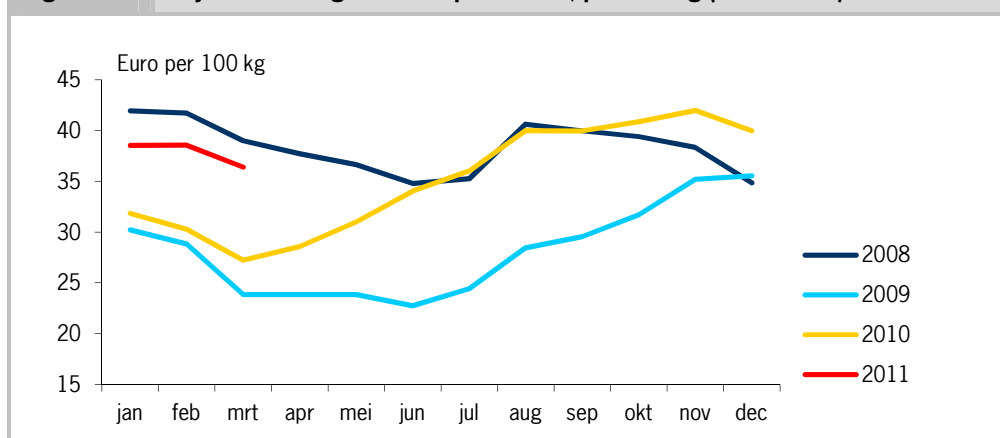
Productie en verwerking

In het quotumjaar 2010-2011 is tot en met februari 2011 circa 1,8% meer melk aangevoerd dan in dezelfde periode van het voorgaande quotumjaar. Het vetpercentage ligt 0,7% hoger. Om de overschrijding van het lopende quotumjaar te beperken wordt in de eerste maanden van dit kalenderjaar iets minder gemolken dan in de eerste maanden van 2010. Van de EU-landen zijn over het eerste kwartaal alleen cijfers van januari beschikbaar. Deze wijzen op een toename van de productie van ruim 3%. Met name in Frankrijk ligt de productie aanzienlijk hoger (+7%). De eerste maanden van dit jaar is er in Nederland meer melk verwerkt tot kaas (+7%) en is de productie van boter en melkpoeder ten opzichte van vorig jaar afgenomen. In de EU is min of meer hetzelfde beeld te zien, een stijgende kaasproductie (+2%) en een dalende productie van boter en melkpoeder.

Prijsontwikkeling

De stijgende prijstendens van de basiszuivelproducten zette zich in het nieuwe jaar voort. De vraag uit het buitenland was goed terwijl het aanbod beperkt was. Verwerkers hielden zich aanvankelijk afzijdig omdat ze hadden gerekend op lagere prijzen. Later moesten de kopers dan een inhaalslag maken. Tot begin maart bleven de prijzen van boter en melkpoeder oplopen maar daarna sloeg de stemming om. Boter wist zich nog redelijk in prijs te handhaven maar de prijzen van melk- en weipoeder gingen hard onderuit. Door de uiteenlopende prijsontwikkelingen op de zuivelmarkt bleven de voorschotprijzen van melk in deze periode vrij stabiel (seizoenkortingen buiten beschouwing gelaten). In vergelijking met het eerste kwartaal 2010 lag de melkprijs bijna 8 cent per kg melk hoger (figuur 1). De prijs van melk op de spotmarkt liep in februari op tot bijna 40 cent per kg maar verloor tegen het einde van het kwartaal weer terrein.

Figuur 1 Prijsontwikkeling van melk per maand, per 100 kg (2008-2011)

Omzet en aanwas

De prijs van nuchtere kalveren werd in de loop van het kwartaal iets lager. Ondanks een stijgende prijs van kalfsvlees, was er door de sterk gestegen voerkosten een geringere vraag naar nuchtere kalveren. Het prijsniveau lag slechts iets boven het eerste kwartaal van 2010. De handel in slachtkoeien kende na de jaarwisseling een rustig verloop. In de loop van het kwartaal liepen de prijzen op. Het aanbod was niet al te ruim omdat er vanwege de gunstige melkprijs meer vee wordt aangehouden. In Europa, maar ook daarbuiten, groeide de vraag naar kwaliteitskoeien voor de melkproductie. Er werden meer varzen uitgevoerd naar onder meer Rusland en Marokko. De groeiende vraag leidde tot stijgende prijzen.

Resultaten

Voor een melkveebedrijf met 81 koeien en een melkproductie van circa 660.000 kg komt het saldo in het eerste kwartaal van 2011 circa 7.000 euro hoger uit dan in het eerste kwartaal van 2010 (figuur 2). Het saldo ligt hiermee iets boven het meerjarig gemiddelde van het eerste kwartaal. Ten opzichte van 2010 zijn de totale opbrengsten in het eerste kwartaal 2011 met ruim 11.000 euro gestegen. De melkopbrengsten herstellen al langere tijd van de lage prijzen in 2009. De kosten van het veevoer zijn in het eerste kwartaal met ruim 3.000 euro gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2010 en liggen hiermee bijna op het niveau van het prijzige jaar 2008. De kosten van meststoffen lopen de laatste maanden snel op na een forse daling in 2009 en begin 2010 door hogere energiekosten. Andere directe kosten zijn slechts licht gestegen. Ten opzichte van het vierde kwartaal van 2010 ligt het saldo ruim 8.000 euro lager. Dit komt doordat melkveehouders in oktober en november een seizoentoeslag ontvangen en in maart met een heffing wordt geconfronteerd. De onderliggende garantieprijs is in de afgelopen twee kwartalen licht toegenomen.

Figuur 2 Saldo per kwartaal op melkveebedrijven (bij een omvang van 81 melkkoeien, inclusief EU-toeslagen)

